

Oorlogen

Waar is de vredesbeweging in Nederland?

Kijk niet naar wapens, maar pak de oorzaken van huidige oorlogen aan, schrijft **Minne van der Mast**.

Deze dinsdag is het precies 41 jaar geleden dat in Nederland de grootste demonstratie ooit plaatsvond. Op 29 oktober 1983 betoogden in Den Haag ruim 550.000 mensen tegen de stationering van kruisraketten in Nederland. Hun oproep was luid en duidelijk: 'Help kernwapens de wereld uit'.

Vier decennia later is zowel het publieke als politieke debat gemilitariseerd en zijn de geluiden van pacifistische organisaties zo goed als verdwenen. En dat terwijl wapens en oorlog vol op de agenda staan.

De afgelopen jaren schroefden landen hun defensie-uitgaven steeds verder op. Afgelopen maand riep de Navo op tot een verhoging van de 2-procentnorm en was een meerderheid in de Tweede Kamer voor het wettelijk vastleggen van dat verplichte minimum aan defensie-uitgaven. Ook het publieke debat wordt gedomineerd door het argument dat Nederland bestendig moet zijn voor dreiging en oorlogen van buitenaf.

Veiliger

In de huidige wereld is het soms nodig wapens te leveren aan landen die worden aangevallen. Maar als we echt vrede willen bereiken, moet het kabinet stoppen met ingrijpende bezuinigen op vredesdiplomatie en ontwikkelingssamenwerking. Als activistische én pacifistische organisatie vinden wij het schrijnend dat het idee heeft postgevat dat wapens de wereld een veiligere plek maken.

Minne van der Mast
voorzitter Dwars,
jongerenorganisatie GroenLinks

Ruim 550.000 duizend mensen demonstreerden op 29 oktober 1983 tegen kernwapens. FOTO SPAARNESTAD, ANP

Gelijkwaardigheid lost meer op dan wapens

Het kabinet investeert miljarden extra in wapens en oorlog, het defensiebudget gaat naar 24 miljard euro, terwijl het bezuinigt op sociale voorzieningen en maatregelen tegen de klimaatcrisis. De wapenindustrie wordt omarmd om zogenaamd de nationale veiligheid te waarborgen, maar in de praktijk dient zij alleen haar eigen belang. Leveranciers maken torenhoge winsten, terwijl de oorlogen die met deze verwoestende industrie in gang worden gezet destructief zijn voor mens en milieu.

Zo stevenen we af op een ongekende mondiale oorlogseconomie. Er worden geen lessen getrokken uit eerdere vernietigende wapenwedlopen. Politieke partijen, van links tot rechts, prediken in harde taal over

de noodzaak van een sterkere defensie en meer wapens, terwijl de ingrijpende gevolgen hiervan niet worden aangekeken. Het aantal gewelddadige conflicten wereldwijd is nu op een hoogtepunt sinds 1946. Handhaven van het internationaal recht en het beschermen van mensenrechten zou centraal moeten staan. De conflicten worden niet opgelost door het opschroeven van de wapenhandel, als de structurele oorzaken van de conflicten niet worden aangepakt. Geweld en conflict komen vaak voort uit factoren als systematische ongelijkheid en uitbuiting.

Eerlijke verdeling

Ons neoliberale en kapitalistische systeem gedijt bij deze ongelijkheid en uitbuiting, aangezien grote bedrijven meer winst kunnen maken. De politiek moet zich richten op het voorkomen en het oplossen van conflicten. In plaats van de aanjager te zijn van verdere escalatie, de huidige rol van het Westen in de bezette Palestijnse gebieden.

Hoe kunnen we toe naar een we-

reld zonder geweld? Het is een ideaalbeeld dat op zichzelf al niet populair is binnen het sterk gemilitariseerde debat. Toch is het streven hiernaar van cruciaal belang, omdat het samenhangt met een verhaal over in welke wereld wij, maar ook toekomstige generaties, willen leven. We kunnen namelijk wel toe naar een wereld zonder geweld. Op mondiaal niveau streven naar een gelijkwaardige economie en maatschappij waarin eerlijke verdeling, milieu en mensenrechten centraal staan, heeft meer invloed op vrede dan alle wapens bij elkaar.

Geweld hoeft niet de boventoon te voeren als wij systemen van structurele onderdrukking en uitbuiting vervangen voor een fundamenteel systeem van radicale gelijkwaardigheid. Wapens maken de wereld niet veiliger, maar de eerlijke verdeling van kansen en welvaart wel.

Laten we, in de geest van onze ouders die op 29 oktober 1983 massaal de straat op gingen tegen kernwapens, de strijd blijven voeren voor een geweldloze wereld.

Ingezonden op 30 oktober 2024 in Trouw

Lekker dwars

De vredesbeweging is weliswaar klein, maar Kerk en Vrede heeft een paar weken geleden haar honderdste verjaardag gevierd. Maar op welke politieke partij moet je stemmen, nu ook bij GroenLinks het PSP-geluid niet meer klinkt? Ik vestig mijn hoop op de jongeren (Opinie, 29 oktober): Dwars, laat je horen!
Jannie Nijwenning Krommenie